

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 05.11.2003, sp. zn. Tpjn 303/2003, ECLI:CZ:NS:2003:TPJN.303.2003.1

Číslo: 5/2004

Právní věta: I. Při stanovení nejvyšší přípustné doby trvání vyhošťovací vazby je s ohledem na § 350c odst. 2 tr. ř. nutno vycházet z ustanovení § 71 odst. 8 tr. ř., přičemž se její délka posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v přípravném řízení i v řízení před soudem. Ustanovení § 71 odst. 9 tr. ř. zde nelze použít. II. Před rozhodnutím o vyhošťovací vazbě podle § 350c odst. 1 tr. ř. musí být odsouzený vyslechnut.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 05.11.2003

Spisová značka: Tpjn 303/2003

Číslo rozhodnutí: 5

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Vazba, Vyhoštění, Vykonávací řízení

Předpisy: § 350c tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Z o d ů v o d n ě n í :

Předseda trestního kolegia Nejvyššího soudu podle § 21 odst. 1 zák. č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, navrhl trestnímu kolegiu Nejvyššího soudu zaujetí stanoviska k rozhodovací činnosti soudů ve věci výkladu ustanovení § 350c odst. 1, 2 tr. ř. v otázce maximální zákonné délky vyhošťovací vazby a v otázce, zda musí být odsouzený před rozhodnutím o vzetí do vyhošťovací vazby vyslechnut předsedou senátu.

Tento návrh učinil předseda trestního kolegia na základě podnětu Veřejného ochránce práv, vycházejícího ze zjištění, že soudy České republiky posuzují výše naznačené otázky nejednotně. Veřejný ochránce práv nejprve poukázal na to, že z ustanovení § 71 odst. 8 tr. ř. jednoznačně nevyplývá, zda maximální výměra vyhošťovací vazby jako vazby výlučně soudní musí být krácena způsobem uvedeným v ustanovení § 71 odst. 9 tr. ř., tj. o jednu třetinu lhůty připadající na přípravné řízení. Tato nejednoznačnost pak vede k rozdílnému postupu, při němž některé soudy rozhodují o propuštění odsouzeného cizince z vyhošťovací vazby již pro uplynutí tímto způsobem zkrácené výměry, zatímco jiné soudy posledně citované ustanovení neaplikují a k propuštění přistoupí až po uplynutí celkové doby vazby vypočtené podle § 71 odst. 8 tr. ř. Jako příklad prvního uvedeného postupu označil příkaz k propuštění z vyhošťovací vazby Okresního soudu v Chebu ze dne 13. 11.

2002 sp. zn. 3 T 64/2001, jako příklad druhého postupu usnesení Okresního soudu v Prostějově ze dne 26. 11. 2002 sp. zn. 2 T 109/98. Dále pak poukázal na rozdílný pohled soudů na nezbytnost výsledku odsouzeného v procesu rozhodování o jeho vzetí do vyhošťovací vazby. Zde musí předseda senátu rozhodnout, zda hrozí obava, že odsouzený se bude skrývat nebo jinak mařit výkon trestu vyhoštění, a zda vazbu nelze nahradit jinými zákonem předvídanými instituty. To je podle Veřejného ochránce práv bez výsledku osoby, již se toto rozhodnutí týká, v podstatě nemožné. Na druhou stranu však povinnost provést tento výsledek není v trestním řádu upravena. O výsledku se zmiňuje pouze § 78 odst. 5 vnitřního a kancelářského řádu pro okresní, krajské a vrchní soudy, avšak pouze v podmíněné podobě. Přitom nevyslechnutí cizince v těchto případech považuje Veřejný ochránce práv za porušení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 3 Úmluvy Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Nejvyšší soud opatřil k této otázce rozhodnutí soudů, z nichž lze Veřejným ochráncem práv namítanou nejednotnost dovodit. Nejednotně je postupováno v případech, kdy se odsouzený v době rozhodování nachází ve výkonu trestu odnětí svobody. Tak např. Krajský soud v Brně usnesením ze dne 16. 10. 2002 sp. zn. 3 To 474/2002 zrušil rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto podle § 350c tr. ř., že se odsouzený A. O. bere do vyhošťovací vazby, jež začíná ihned po výkonu trestu odnětí svobody, a tomuto soudu přikázal, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Krajský soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že soud prvního stupně postupoval v rozporu se zákonem, pokud před rozhodnutím o vazbě odsouzeného nevyslechl. Podle názoru krajského soudu před rozhodnutím o vzetí do vyhošťovací vazby musí být odsouzený vyslechnut, aby bylo možno objektivně posoudit, zda v konkrétní věci existují takové skutečnosti, které odůvodňují vzetí do vyhošťovací vazby. Bez výsledku odsouzeného byli odsouzení vzati do vyhošťovací vazby v řadě věcí, v nichž rozhodoval Městský soud v Praze, ve kterých je, pokud jde o důvod vazby, argumentováno pouze skutečnostmi vyplývajícími z trestné činnosti obviněného, popř. z jeho způsobu života před odsouzením a nastoupením výkonu trestu, záležejícími v maření výkonu úředního rozhodnutí o vyhoštění nebo zákazu pobytu. Jde např. o usnesení ze dne 28. 3. 2003 sp. zn. 46 T 11/2000 a usnesení ze dne 22. 4. 2003 sp. zn. 45 T 17/2002. V usnesení ze dne 9. 10. 2002 sp. zn. 7 To 375/2000 vyjádřil naproti tomu Městský soud v Praze názor, že před rozhodnutím o vyhošťovací vazbě výsledek odsouzeného není nutný v těch případech, kdy má dojít k jeho propuštění z výkonu trestu bez dostatečného časového prostoru k takovému výsledku. Zde převáží nad obecnými pravidly rozhodování o vazbě zájem na tom, aby nedošlo ke zmaření výkonu trestu vyhoštění.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu před zaujetím stanoviska vyžádalo podle § 21 odst. 3 zák. č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření od Ministerstva spravedlnosti České republiky, Ministerstva vnitra České republiky, Nejvyššího státního zastupitelství, předsedů vrchních a krajských soudů, právnických fakult v Praze, v Brně, v Plzni a v Olomouci, Institutu pro kriminologii a sociální prevenci, Ústavu státu a práva Akademie věd České republiky, Veřejného ochránce práv a České advokátní komory.

S řešením problematiky uvedené v první právní větě stanoviska vyjádřila souhlas téměř všechna připomínková místa, pouze Právnická fakulta University Palackého v Olomouci a Veřejný ochránce práv vyjádřili názor opačný, tedy že v řízení o vyhošťovací vazbě je třeba aplikovat i ustanovení § 71 odst. 9 tr. ř. Vycházeli přitom z úvahy, že z dikce § 350c odst. 2 tr. ř. vyplývá, že se ustanovení hlavy čtvrté oddílu prvního trestního řádu použijí jako celek, bez možnosti selekce mezi jednotlivými ustanoveními, pouze s omezením podle citovaného ustanovení „nevyplyvá-li z odstavce 1 jinak“. Jestliže pro vyhošťovací vazbu není vyloučena aplikace § 71 odst. 8 tr. ř., není důvod vyloučit ani aplikaci odstavce následujícího. Poukazují dále na potřebu stimulovat i rychlost vykonávacího řízení.

Pokud jde o problematiku řešenou v druhé části stanoviska, ze strany některých připomínkových míst (Vrchní soud v Olomouci, Krajské soudy v Praze a Plzni) je zastáván právní názor, že provedení výsledku odsouzeného před rozhodnutím o vzetí do vyhošťovací vazby je nezbytné pouze tehdy,

pokud to vyplývá z dikce trestního řádu, či pokud tímto rozhodnutím dochází k omezení osobní svobody odsouzeného, tedy nikoli pokud by měla vyhošťovací vazba navazovat na výkon vazby či trestu odnětí svobody. Vrchní soud v Praze a Krajský soud v Ústí nad Labem poukázaly na rozhodovací činnost Ústavního soudu, směřující spíše k tomu, aby osoby, o jejichž vzetí do vazby se rozhoduje byly před rozhodnutím vždy vyslechnuty. Názor, že výslech osoby, o jejímž vzetí do vyhošťovací vazby je rozhodováno, je nutno provést vždy, vyplývá z vyjádření Právnické fakulty Masarykovy university v Brně. Vychází z toho, že neprovedení výslechu je v daném případě v rozporu s čl. 8 odst. 2, 3, 4 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dále pak z výkladu ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jež považuje ve smyslu dodržení práv na zákonný proces za speciální vůči čl. 8 odst. 2 této Listiny s tím, že nezbytnost výslechu odsouzeného plyne z jeho práva vyjádřit se ke všem prováděným důkazům. Právnická fakulta University Palackého v Olomouci nepovažuje výslech odsouzeného za nutný jen tehdy, nachází-li se v tzv. vazbě útěkové podle § 67 písm. a) tr. ř. Za této situace zpravidla budou důvody vyhošťovací vazby vyplývat dostatečně z předchozího řízení. Z vyjádření Veřejného ochránce práv se podává, že bez provedení výslechu odsouzeného před jeho vzetím do vyhošťovací vazby bude velice obtížné o této vazbě rozhodnout, a proto by mělo být pravidlem provedení výslechu.

Poté i po zvážení všech výše citovaných vyjádření a v nich uvedených argumentů zaujalo trestní kolegium Nejvyššího soudu stanovisko uvedené v právních větech.

Nejprve tedy k otázce maximální zákonné délky vyhošťovací vazby:

Institut vyhošťovací vazby je upraven ustanovením § 350c tr. ř. Podle jeho odstavce 1 hrozí-li obava, že odsouzený se bude skrývat nebo jinak mařit výkon trestu vyhoštění, může předseda senátu rozhodnout o vzetí odsouzeného do vyhošťovací vazby, nerozhodne-li o jejím nahrazení zárukou, slibem nebo peněžitou zárukou. Odstavec 2 stanoví, že nevyplývá-li z odstavce 1 jinak, na řízení o vyhošťovací vazbě a její nahrazení zárukou, slibem nebo peněžitou zárukou se užijí ustanovení hlavy čtvrté oddílu prvního trestního řádu. Hlavu čtvrtou oddíl první trestního řádu představují ustanovení § 67 až § 74a. Okolnosti trvání vazby pak konkrétně upravuje § 71 tr. ř.

Nejvyšší soud již v minulosti vyslovil právní názor, že lhůty stanovené v ustanovení § 71 tr. ř. pro trvání vazby, resp. pro její prodloužení platí také pro trvání vyhošťovací vazby (viz rozhodnutí č. 37/2001 Sb. rozh. tr.). Poukázal přitom na čl. 8 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, z něhož vyplývá, že trvání vazby je vždy limitováno určitou dobou stanovenou zákonem, přičemž text § 350c tr. ř. užití § 71 tr. ř. pro případy rozhodování o vyhošťovací vazbě výslovně nevylučuje.

Po zaujetí tohoto názoru došlo k podstatné změně textu § 71 tr. ř. novelou provedenou zákonem č. 265/2001 Sb., a to včetně částí upravujících nejvyšší přípustnou dobu trvání vazby. Text odst. 8 uvedeného ustanovení nyní stanoví celkovou dobu vazby v trestním řízení, která nesmí být překročena, a to od jednoho roku do čtyř let (v závislosti na závažnosti trestného činu, pro který je řízení vedeno). Dále bylo ustanovením § 71 odst. 9 tr. ř. zavedeno zcela nové dělení maximální doby vazby i v souvislosti s jednotlivými fázemi trestného stíhání. Jeho text zní: „Z doby uvedené v odstavci 8 jedna třetina připadá na přípravné řízení a dvě třetiny na řízení před soudem. Po uplynutí této doby je třeba obviněného ihned propustit na svobodu. Je-li obviněný stíhán pro dva nebo více trestných činů, je pro určení této doby rozhodující čin nejprísněji trestný. Jestliže v průběhu řízení vyjde najevo, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, je jiným trestným činem, a délka vykonané vazby již přesáhla dobu určenou podle předchozí věty, obviněný musí být z vazby propuštěn na svobodu nejpozději do patnácti dnů ode dne, kdy došlo k upozornění na změnu právní kvalifikace skutku, i když některý vazební důvod trvá.“

Především je třeba konstatovat, že délka trvání vyhošťovací vazby se posuzuje samostatně a nezávisle na případné vazbě v původním řízení (tj. v trestním stíhání). Vyhošťovací vazba je zcela

samostatným institutem, nikoli další částí či pokračováním vazby v trestním stíhání. To plyne nejen ze systematiky trestního řádu, ale rovněž ze samotného vymezení trestního stíhání v § 12 odst. 10 tr. ř. Má také samostatnou právní úpravu, která je toliko z důvodu legislativní stručnosti (zkratky) a jednoduchosti částečně tvořena odkazem na použití v úvahu přicházejících ustanovení jiné části trestního řádu. Není tak dán jakýkoli důvod tento institut co do jeho trvání spojovat s institutem jiným pouze pro dílem shodnou právní úpravu. Skutečnost, že vyhošťovací vazba není zahrnuta do výčtu případů v § 71 odst. 11 tr. ř., ve kterých se délka trvání vazby posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení, je zde nerozhodná. V případech, které jsou tímto ustanovením vymezeny, se totiž jedná stále o vazbu ve smyslu § 67 a násl. tr. ř., tedy stále o shodný typ vazby, který byl aplikován v původním řízení, nikoli o samostatný procesní prostředek jako právě v případě vazby vyhošťovací.

Není sporu o tom, že ustanovení § 71 odst. 8 tr. ř., upravující celkovou přípustnou dobu vazby v trestním řízení, se použije i pro určení limitu trvání vyhošťovací vazby. Nejvyšší soud má zato, že k jeho použití dochází s ohledem na ustanovení § 350c odst. 2 tr. ř. přímo, nikoli za pomoci analogie, neboť jde o nedílnou součást zákonné úpravy řízení o vyhošťovací vazbě (viz odůvodnění rozhodnutí č. 37/2001 Sb. rozh. tr.).

Odkaz tohoto ustanovení je tu nutno chápat tak, že celková přípustná doba vazby v trestním stíhání se uplatní jako celková přípustná doba vyhošťovací vazby v řízení o výkonu trestu vyhoštění.

Pokud však jde o § 71 odst. 9 tr. ř., upravující krácení maximální doby vazby ve vztahu k jednotlivým fázím trestního stíhání, jeho užití zde podle názoru Nejvyššího soudu není namístě.

Jde o ustanovení rozdělující nejvyšší přípustnou dobu trvání vazby v trestním stíhání ještě podle jeho jednotlivých stádií, a to na vazbu v přípravném řízení a vazbu v řízení před soudem. Jedná se tedy o určitou konkretizaci maximálního trvání vazby ve vztahu ke konkrétním fázím trestního stíhání. Jelikož však k uplatnění vyhošťovací vazby dochází toliko v řízení vykonávacím (které nelze rozdělit na přípravné řízení a řízení před soudem), není u tohoto institutu citované rozdělení aplikovatelné.

Z praktického hlediska toto členění slouží pouze k určitému usměrnění průběhu trestního stíhání ve vazebních věcech, zejména stimulování rychlosti přípravného řízení v jeho novém pojetí a rozsahu. Tento účel by u vyhošťovací vazby plnit nemohlo.

Z uvedených závěrů vyplývá, že na řízení citovaná v § 350c odst. 2 tr. ř. se užijí jen ta ustanovení hlavy čtvrté oddílu prvního, jejichž podstata není spojena výlučně se specifiky institutu vazby ve smyslu § 67a násl. tr. ř. a lze je přímo aplikovat.

V otázce nezbytnosti výsledku odsouzeného v procesu rozhodování o jeho vzetí do vyhošťovací vazby Nejvyšší soud dospěl k následujícím závěrům:

I v tomto ohledu je podstatné ustanovení § 350c odst. 2 tr. ř. stanovící, že nevyplývá-li z odstavce 1 jinak, na řízení o vyhošťovací vazbě a její nahrazení zárukou, slibem nebo peněžitou zárukou se užijí ustanovení hlavy čtvrté oddílu prvního. Ustanovení § 350c odst. 1 tr. ř. úpravu procesního postupu soudu při vzetí odsouzeného do vyhošťovací vazby neobsahuje.

Z ustanovení hlavy čtvrté oddílu prvního trestního řádu je povinnost soudu vyslechnout obviněného před rozhodnutím o vazbě explicitně upravena toliko v § 69 odst. 5, vztahujícím se k osobě zatčené. Podle něj „soudce, jemuž byl obviněný dodán, musí obviněného neprodleně vyslechnout, rozhodnout o vazbě a rozhodnutí oznámit obviněnému do 24 hodin od doby, kdy mu byl obviněný dodán. Provádě-li výslech obviněného jiný věcně příslušný soudce, informuje o jeho výsledku soudce věcně příslušného soudu, který příkaz k zatčení vydal. Tento soudce po získání informace o výsledku

rozhodne o vazbě a své rozhodnutí oznámí prostřednictvím soudce provádějícího výslech obviněnému. Není-li obviněnému oznámeno rozhodnutí do 24 hodin od doby, kdy byl dodán soudu nebo soudci provádějícímu jeho výslech, musí být obviněný propuštěn na svobodu. Obviněný má právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu, pokud je v uvedené lhůtě dosažitelný.“

Z částí trestního řádu stojících mimo uvedený oddíl je povinnost soudce vyslechnout obviněného (resp. osobu, které se vazba týká) před rozhodnutím o vazbě stanovena dále tehdy, pokud jde o zadrženou osobu (§ 77 odst. 2 tr. ř.) a v rámci vydávací vazby o osobu, o jejíž vydání jde (§ 381 odst. 3 tr. ř.).

Přímo z dikce trestního řádu tedy soudci rozhodujícímu o vzetí odsouzeného do vyhošťovací vazby vyplývá povinnost před rozhodnutím jej vyslechnout jen v tom případě, když je zajištěn na základě příkazu k zatčení. V úvahu připadají, byť nejde o ustanovení zařazená do oddílu prvního hlavy čtvrté, i ustanovení o zadržení, je-li rozhodováno ve zjednodušeném řízení.

Z oblasti ústavních předpisů a mezinárodních smluv mají k institutu omezení osobní svobody vazbou nejbližše ustanovení čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (uveřejněné pod č. 209/1992 Sb.) a čl. 8 Listiny základních práv a svobod.

V citovaném ustanovení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod stanoví odstavec 3, kdy musí být zatčena nebo jinak svobody zbavená osoba předvedena před soudce nebo jinou úřední osobu zmocněnou zákonem k výkonu soudní pravomoci. Na problematiku rozhodování o vyhošťovací vazbě se však výslovně přímo nevztahuje, neboť se týká osob, jež byly zatčeny nebo jinak zbaveny svobody podle čl. 5 odst. 1 písm. c), tedy za účelem předvedení před příslušný soudní orgán pro důvodné podezření ze spáchání trestného činu nebo jsou-li oprávněné důvody k domněnce, že je nutné zabránit jim ve spáchání trestného činu nebo v útěku po jeho spáchání.

K posuzovanému druhu vazby má vztah ustanovení čl. 5 odst. 1 písm. f) citované Úmluvy, podle kterého má každý má právo na svobodu a osobní bezpečnost a nikdo nesmí být zbaven svobody kromě vyjmenovaných případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem, přičemž dotčeným případem je zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání.

Významné je též ustanovení čl. 5 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podle něhož každý, kdo je zatčen, musí být seznámen neprodleně a v jazyce, jemuž rozumí, s důvody svého zatčení a s každým obviněním proti němu.

Pokud jde Listinu základních práv a svobod, ta v čl. 8 odst. 2 stanoví, že nikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. V odstavci 5 je pak uvedeno, že nikdo nesmí být vzat do vazby, leč z důvodů a na dobu stanovenou zákonem a na základě rozhodnutí soudu. Úprava výslechu osoby před rozhodnutím o vzetí do vazby je pak obsažena v čl. 8 odst. 3 a 4, avšak shodně jako v příslušných ustanoveních trestního řádu pouze pro případy, kdy je osoba zajištěna na základě příkazu k zatčení nebo zadržena policejním orgánem.

Nejvyšší soud má za to, že vedle ustanovení upravujících výlučně problematiku omezení osobní svobody je třeba v rámci postupu předcházejícího rozhodnutí soudu o vzetí do vyhošťovací vazby přihlížet i k dalším v úvahu přicházejícím ustanovením vymezujícím jednotlivé dílčí oblasti práva na spravedlivý proces, neboť i tato fáze řízení je součástí trestního řízení, na jehož spravedlivý průběh má odsouzený právo. Konkrétně z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod lze dovodit právo odsouzeného vyjádřit se ke všem uvedeným důkazům v jeho trestní věci, a tedy i ve věci jeho vazebního zajištění. Jestliže odsouzený má být omezen na osobní svobodě v rámci řízení o výkonu trestu vyhoštění vzetím do vyhošťovací vazby, pak na podkladě ustanovení čl. 5 odst. 2 Úmluvy o

ochraně lidských práv a základních svobod lze dovést jeho právo seznámit se z důvodů takového zásahu do jeho práva na osobní svobodu. Právo vědět důvody zbavení svobody je jeho základním právem, jímž se mu zaručuje zejména právo na obhajobu a spravedlivý proces. Odsouzený musí znát skutečnosti a právní důvody opodstatňující jeho vzetí do vyhošťovací vazby. Rozhodnutí o vyhošťovací vazbě představuje právní akt omezující osobní svobodu odsouzeného bez ohledu na to, zda v době rozhodování je jeho osobní svoboda omezena z nějakých jiných zákonných důvodů (např. výkonem trestu odnětí svobody, vazbou). Odsouzeného je nutno vždy rychle, úplně a srozumitelně seznámit s důvody jeho vzetí do vyhošťovací vazby. K zabezpečení tohoto požadavku je nezbytné, aby odsouzený byl vyslechnut orgánem, který o vyhošťovací vazbě rozhoduje, tj. soudem. Omezení osobní svobody vyhošťovací vazbou či změnu charakteru omezení osobní svobody, např. ve smyslu převedení z výkonu trestu odnětí svobody či vazby do vyhošťovací vazby, proto nelze uskutečnit bez možnosti dotčené osoby, aby se k tomuto vyjádřila. I když se odsouzený nachází např. ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě a je tak již omezen ve své osobní svobodě, tak rozhodnutím o jeho vzetí do vyhošťovací vazby se nepochybně mění jeho právní postavení. Již výše bylo např. zdůrazněno, že celková doba trvání vyhošťovací vazby je nezávislá na délce trvání vazby v předchozím řízení.

Vedle těchto aspektů nezbytnosti výslechu nelze pominout ani jeho zcela zásadní význam z hlediska důkazního. Soud rozhodující o vyhošťovací vazbě totiž musí i v této fázi trestního řízení postupovat v souladu se zásadou zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností a v potřebném rozsahu (§ 2 odst. 5 tr. ř.). To konkrétně znamená, že musí před rozhodnutím o tom, zda odsouzeného vezme do vyhošťovací vazby, postupovat tak, aby bez důvodných pochybností zjistil, hrozí-li obava, že se bude skrývat nebo jinak mařit výkon trestu vyhoštění (případně návazně, zda není namístě vazbu nahradit jinými zákonem předvídanými instituty), přičemž podle § 68 odst. 1 tr. ř. musí rozhodnutí o vzetí do vazby odůvodnit též konkrétními skutkovými okolnostmi. S výjimkou případů, kdy rozhodnutí o vyhošťovací vazbě předchází vazba ve smyslu § 67 písm. a) tr. ř. a kde soud již zpravidla disponuje shora uvedenými či téměř totožnými poznatky, musí být ke zjištění rozhodných skutečností provedeny potřebné důkazy. Přitom za důkaz stěžejní, jehož neprovedení je způsobilé ovlivnit úplnost a objektivitu zjištění ve smyslu § 350c odst. 1 tr. ř., lze považovat právě výpověď odsouzeného.

Nadto je třeba mít na paměti, že účelem vyhošťovací vazby je zabezpečit realizaci výkonu trestu vyhoštění. Při porovnání s vazbou ve smyslu § 67 tr. ř. v kontextu celého trestního řízení se pak nabízí úvaha, že odsouzený cizinec, který třeba i mařil předcházející trestní stíhání (zpravidla z důvodů, aby nedošlo k odsuzujícímu rozhodnutí) ještě nemusí mít stejný zájem na následném zmaření výkonu trestu vyhoštění. Oproti předchozímu řízení se tak situace a postoj odsouzeného k trestnímu řízení může podstatně změnit, přičemž tuto okolnost lze zjistit ztěží jinak než jeho výslechem.

Na základě shora uvedené argumentace tedy Nejvyšší soud dospěl k závěru uvedenému v druhé právní větě tohoto stanoviska, tj. že před rozhodnutím o vyhošťovací vazbě podle § 350c odst. 1 tr. ř. musí být odsouzený vyslechnut.